



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||  
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In  
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

**Puente, Luis de la**

**Coloniæ Agrippinæ, 1625**

Cap. IV. Considerationes septem de peccatis, quatenus illa diuinam  
Maiestatem & Christum Seruatorem nostrum offendunt: quæ iuuant ad  
perfectam Contritionem.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-39652**

## CAPVT IV.

CONSIDERATIONES SEPTEM DE PECCATIS, quatenus illa diuinam Maiestatem & Christum Seruatorem nostrum offendunt: quæ inuaniunt ad perfectam Contritionem.

QUAMVIS in nostro libro MEDITATIONVM aliquot fuerint posita de peccatis: ad perfectum eorum dolorem & Contritionem concipiendam: subiiciemus tamen hic septem adhanc Contritionem perfectius consequendam, quæ proinde vsui esse poterunt, reparantibus se ad Confessionem: ijs præcipuè, qui illam frequentant. Nam hac varietate tædium remouebitur, dolorque & lacrymæ crescent, expensis veritatibus ad eò claris ac firmis, vt exijs, quæ in singulis subiiciemus, apparebit.

Consideratio prima de peccatis, quæ tendunt contra Dei naturam eternam & infinitam.

I.  
Deus aternus & infinitus.

i. Punctum.  
a Exod. 3. 14  
b Isai. 40. 17

Peccatum est infinita Dei iniuria.  
i. 2. q. 87. a.  
4. & 3. p. p. 1.  
a. 2. ad 2.

c Psal. 106.

d iacob. 2. 10

e Psal. 39. 13

CONSIDERANDVM itaque primùm est, DEVM D. N. esse naturam quandam infinitæ perfectionis, ad eò vt solus ipse dicatur *ESSE, a QUI EST, & b omnes gentes, quasi non sint, sic esse coram eo; & quasi nihilum & inane reputari*: & in eo inueniri perfectiones oēs rerum creatarum, & quæ creati possunt; & quidem vnamquamq; cum eminentia quadam infinita: ex quibus omnibus oritur ad eò immensa pulchritudo, vt rapiat cor cuiusuis eam aspicientis; sitq; impossibile, clarè eam videre, & summa charitate eam non amare. Ex quo fit, vt lethale peccatum, eò quòd, teste S. Thoma; tendat contra infinitam hanc Dei naturam, sit quædam iniuria infinita: in qua innumeri inueniantur malitiæ modi, & singuli quasi infiniti: eò quòd iniuria illa sit contra infinitam bonitatem Dei, contra infinitam eius charitatè, misericordiã, & iustitiam: & quemadmodum impossibile est, vel cogitare rem aliquã Deo maiore, aut præstantiore: ita nulla potest esse iniuria maior, quam quæ fit Deo. id eò enim dixit Dauid: *c tibi soli peccaui. cum. n. omnes creature coram eo sint nihil: etiã iniuria contra eas, sunt quasi nihil; si cum eius offensione conferantur. Ac propterea etiam S. Iacobus Apostol. d quicumq; offendit in vno, factus est omnium reus: nam offendit Deum, qui est natura quædam infinita, in quo omnia continentur. ò DEVS meus & omnia! fateor: e peccata mea multiplicata esse super capillos capitis mei, & super arenas maris. Nã vel vnico eorum infinitas perfectiones tuas offendi. ò si possem infinitos*

sentire

sentire dolores, cum sint infiniti tituli & causa, quæ ad eos concipiendos me vigent! peccaui in bonitatem tuam, quam diligere debebam; in iustitiã, quam timere; in supremam excellentiam, quam adorare ac venerari, ei que seruire tenebar: per eandem peto supplex, peccatorum meorum veniam. Et hunc in modum ratiocinari licebit per reliqua diuinitatis attributa.

DE INDE considerandũ: hanc Dei naturã ita esse vnã in se, vt sit impossibile plures esse Deos: & qui tentaret plures introducere, eum esse tanquã proditorem; qui, cum in toto regno vnicus tantum sit Rex legitimus; id agit vt eo repulso, alius constituatur; aut vt regni comes illi adiungatur. vtrumq; aut horum crimen esse læsa maiestatis: ac proinde horrendo supplicio dignũ. Ex quo intelliges tui peccati grauitatẽ, directẽ contra hãc Dei vnitatem tendentis: tot enim Deos tibi constituis in corde tuo, quos sunt creaturæ, quas contra ipsius voluntatem diligis, collocans in eis vltimum tuum finẽ. hoc enim factõ (quod in te est) studes spoliare Deũ vnico suo ESSE & maiestate; aut socium illi adiungere; collocando, sicut fecerunt *Philistæi* in eadem ara *arcam Testamenti, & idolum Dagon*. Nam licet fide credas & fatearis, vnum esse solum verũ Deum: opere tamẽ plures Deos nouos, & falsos admittis, Attende itaq; proditor, tuæ proditiõis grauitatẽ: qua insurgis contra Deum infinite maiestatis, conãdo adiungere illi in socium creaturã, que est infinite vilitatis. Ex vtraq; itaq; parte scelus tuũ sine mensura crescit, de quo Deus ipse conqueritur, dicens per Prophetã: *g cui assimilastis me, & adæquastis, & comparastis me, & fecistis similem; vilissimæ creaturæ, quæ h corãm me quasi nihilum est, & inane!* ò stulte, *i cui similem fecisti Deum? cui eum coæquasti,* qui æquale non habet: nec in cælo, nec in terra est, qui possit cum illo cõparari. Gêtes (ait Sapiens) *k incõmunicabile Dei nomen lapidibus & lignis imposuerunt,* tu verò ventri & pecuniæ; & cuiusq; alteri rei, propter quã peccatum admittis, Dei nomen imponis. ò Deus infinite, quomodo tantã iniuriam tolerasti! ò pater æternæ, qui tuã diuinitatem filio & Spiritui S. communicas, quomodo non sumpstisti vindictam de præuicatore, qui conatus est diuinitatem tuam creaturæ, in qua vltimum suũ finem collocauit, cõmunicare? dimitte mihi, Domine, hanc iniuriam, quam admisi: vt *l per dona tua efficiar diuinae tuæ consors naturæ;* gratiæque tuæ similitudo mihi reddatur.

Hocipsũ poteris adhuc magis perpẽdere, si naturã huius diuinæ æternitatẽ aspicias: quæ nec initiũ habuit, nec finẽ; aut mutationẽ aliquos iã in suis omnib<sup>9</sup> perfectionibus habere potest. Et quicumq; temerẽ tẽtaret bellũ in Deum mouere, & aliquid eorum, q̄ in se habet, detrahere: similis ei erit, qui expuit in cælũ, & sputũ ipsum super oculos eius cadit: Nã talis conatus nõ potest Deum attingere, cui nihil nocere potest: Ideoque pœnam accipiet stultã suã audaciã dignam. Talem (ait S. Bern.) esse voluntatem propriam,

dum

2. Punctũ.

1. Reg 5. 2.

g Isai. 46. 5.

n Cap. 4. 18.

i Psal. 88. 7.

k Sap. 14. 21

Vilem rem  
Deo propo-  
nit.

l 2. Petr. 1. 4

3. Punctũ.

Serm. 3. de  
Resurrect.

dum peccat: nam, quod in se est, omnia, quæ Dei sunt, tollit & diripit: imò & ipsum Deum perimit. omninò enim vellet, Deum peccata ipsius aut vindicare non posse, aut nolle, aut ea nescire: vult ergò, eum non esse Deum: quæ quantum in ipsa est, vult eum aut impotentem, aut iniustum esse, aut insipientem. Crudelis planè & omninò execranda malitia, quæ Dei potentiam, Iustitiam, Sapientiam perire desiderat; qui æternus est & immutabilis! ò quam iustè DEVS me horrendùm puniuisset, si quidem vel manum ad gladium apponere contra Regem tali pœna multatur. O si quis in oculis meis daret fontem lacrymarum, ut plorarem die ac nocte mea scelera: *quia te dereliqui fontem aquæ viuæ, fodi vero cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas: si quidem æternū bonū cū perituro, & infinitū cum bono valdè limitato commutavi.*

*Secunda Consideratio de peccatis, quæ sapientia & immensitate Dei aduersantur.*

II.

Deus sapiens  
& immensus.  
i. Punctum.  
Deus omnia  
videt.

a. Prov. 15. 3.

b. Habac. 1.

1.

c. Isai. 1. 15.

d. Psal. 43.

24.

Coram Deo  
peccare ma-  
gna impu-  
dentia.

e. Ps. 50. 6.

f. Luc. 15. 18.

2. Fundum.

CONSIDERA primùm infinitam Dei sapientiam, qua cognoscit, & clarissimè videt res omnes etiam occultissimas; cui nulla omninò potest abscondi ex omnibus quæ cogitantur, dicuntur, & fiunt in mundo: ac proinde cùm peccabas, DEVS te peccantem aspiciebat: *a in omni enim loco (ait Sapiens) oculi Domini contemplantur bonos & malos.* quamvis ipsa iniquitas adèd sit horrida, *b oculi verò ipsius adeo mundi, ut alter Propheta dicat, quod respicere ad iniquitatem non possit, ut eam scilicet approbet, quã potius reprobat & peccatorem odit: quin ea delectatur.* propterea enim dicitur, quod *c auertat oculos suos & d faciem suam à peccatoribus, veritatque illis dorsum, tanquam hostibus suis.*

QVID igitur facitis oculi mei? cur non lacrymas funditis, quod Deum vestrum coram ipsius oculis offendere ausi estis? ò me cæcum, qui non attendi, quòd me DEVS aspiceret, cùm peccabam? agnosco, Domine, culpam meã & peccatum meū coram me est semper, conscientiam meam crucians: quia *e tibi soli peccaui & malum coram te feci, hoc est, quod me maximè confundit, & pudorem affert: quod peccaui coram te, qui solus es DEVS meus, Iudex meus & Pater meus.* O Pater mi, *f peccaui in calum & coram te!* qui ergò me peccantem patienter aspexisti, aspice & nunc benignè penitentem.

PERGES vterius considerare, quòd, quando tu peccabas, DEVS non solum à longè & ex cœlesti throno gloriæ suæ te aspexerit, sed etiam ex proximo: quia & ipse propè te erat & tu propè illum: nam immensitate sua celos & terram implet, nihil relinquens vacuum; & tu intra ipsum versaris, sicut piscis in aqua, aut infans in utero materno: ita enim ipse DEVS

loqui-

loquitur: *g qui portamini à meo viro vsque ad senectam: ego ipse & vsque ad ca-*  
*nos ego vos portabo.* Quæ ergò tanta fuit temeritas tua, vt Deum offenderes  
 non solum in eius cõspectu, sed propè ipsum, imò intra ipsum manens? ge-  
 stabat re ipse intra sua viscera, quæ tu tanquam viperinus fœtus, quod in te  
 fuit, lacerare voluisti, vt extra illa vitam in laxitate duceres. ipse te propè te  
 habebat, vt defenderet; tu eras propè ipsum, vt offenderes. O Deus immen-  
 se, quàm es propè me, & quàm procul à me? propè: quia in te viuo; longè ve-  
 rò ob dissimilitudinem vitæ meæ à tua. Ignosce, Domine, ex misericordia, &  
 fac me propè accedere in sanctitate vitæ.

Adhuc vlteriùs considerabis, non solum re intra ipsum Deum vitam a-  
 gere: sed etiam Deum ob suam immensitatem esse intrate; tuumq; corpus  
 & animã magis intimè penetrare, quàm anima ipsa corpus penetret, quam-  
 obrem quemadmodum corpus tuũ dicitur animæ tuæ habitatio, ita dicere  
 licet suo modo, quòd anima tua, & corpus tuũ habitatio sit diuinitatis, in-  
 tra te ipsum per Essentiam, præsentiam, & potentiam, sicut in alijs creaturis  
 existentis. Quare cum corpus tuũ & animam peccatis maculas: Deo præbes  
 hospitium sordidum, horridũ, eiusq; puritate infinita indignũ: simulq; cum  
 illo in eandẽ habitationẽ recipis eius hostẽ Dæmonẽ, qui habitat vbicum-  
 que est mortale peccatũ. Et quamuis nihil Deo ex nequam hoc hospite ad-  
 hareret: tibi tamen ipsi non expedit, eum illi aded inurbanè adiungere, tra-  
 dereque Dæmoni optimam tui hospitij habitationem, ipsum scilicet cor-  
 tuum: & expellere inde Deum, ne per gratiam in te habitet. O Deus vltio-  
 num! quomodo tantam meam inurbanitatem toleras? quomodo non re-  
 degisti in nihilum domum hanc, in qua manebas: ne cum tali comite in ea  
 habitares? Cum igitur ex misericordia me sustinueris, destrue in me peccat-  
 um, vt tu in posterum habitet in me solus.

*Tertia Consideratio de peccatis, quæ aduersus Dei omnipotentiam & prou-  
 dentiam tendunt.*

CONSIDERA primũ, Deum omnipotentem, omnipotentiam suam  
 in conferendis tibi innumeris gratijs ac beneficijs occupare. Quot-  
 quot enim bona intra & extra te habes: omnia ab hac omnipotentia proce-  
 dunt; quæ illa contulit, & vt essent, dedit; eademq; illa conseruat, sine qua  
 neq; ad momentũ durare possent: *a appendit enim te tribus suis digitis, cogni-  
 tione scilicet sua, amore, ac potentia.* Qui si te dimitteret: mox redires in nihi-  
 lum. Quomodo ergò nõ aduertis hic innumera doloris motiua: cum vides  
 te Dominum aded potentem, & benefactorem infinitum offendisse: Crea-  
 torem & conseruatorem perpetuum? Ille te ex nihilo condidit: tu ob nihi-  
 lum eum offendisti; ille tuæ conseruationi attendit: tu eius offensionem; pen-  
 des ex eius digitis: ex quibus etiam iniuriũ nõ dimittit; vteris eius creaturis

g. Isai 4613.

3. Punctum.

3.  
 Deus omni-  
 potens &  
 prouidens.  
 1. unctum.  
 Tres digiti  
 Dei  
 a Isai. 4.  
 12.

Beneficia  
 Dei infini-  
 ta.

in eius offensionem: quas tamen non propterea tibi subtrahit: ostendens in his omnibus non minorem esse suam charitatem, quam sit omnipotentia: quia etsi hac posset te in nihilum redigere; illa tamen eum continet, & ad te sustinendum inclinatur. Adiuuet, quæso Domine, tua omnipotentia: ut semper in tuo perseuerem obsequio, sicut tu in beneficijs conferendis.

2. Punctum.

Deus operatur in omnibus creaturis.

b Isai. 26. 12.

E M I C A T verò multò amplius hæc Dei omnipotentia, cum concurrat continuè, adiuuatq; omnes creaturas in omnibus earum actionibus: cum sole enim concurrat actu, ut illustret; cum igne, ut calefaciat; cum aqua, ut refrigeret; cum cibo, ut tibi sapiat; cum vino, ut oblectet atq; confortet. Concurrat cum *animantibus* ad omnia eorum opera, quæ ad tuam vtilitatem & oblectationem faciunt; cum omnibus *hominibus* ad ea, quæ in tuum faciunt commodum; & super omnia continuè est paratus, concurrere tecum in usu omnium *potentiarum & sensuum* tuorum: ipsius enim actuali auxilio audis, vides, comedis, ambulas, cogitas, vis, facisq; omnia tua negotia. Ita ut si concursus hic Dei tibi deesset: nihil omnino efficere posses. b Deus enim (ait Isaias) *omnia opera nostra operatus est in nobis*: eiusque auxilio nos ea facimus. Hinc magna licet haurire admirationem, & stuporem, tam de beneuola Dei omnipotentia, quæ in omnibus tuis operibus, etiam in quibus eum offendis, quoad id quod culpa non est, te adiuuat, tecumq; concurrat: quam de summa tua ingratitude & impudentia, qua diuinam eius omnipotentiam eiusque concursu vteris, ad ea, quæ ipsum offendunt. O insane! quis tuos oculos, auresq; adiuuat: ut videant & audiant: nisi Deus! cur ergo arma efficias ad illum offendendum, ex potentijs & auxilijs, quæ tibi dedit ad ipsi seruiendum? cur deseruisti Deum, ut abutereris creaturis, quibus ipse suum præbet concursum: ut earum usu tu illi seruias. O si tot doloris actus habere possem: quot illæ sunt res, quibus in meam oblectionem sum abusus!

Peccator abutitur Deo.

3. Punctum.

Deo cura est homo; Deus homini tenet tempus. c Dent. 32. 6.

P E R P E N D E S denique exactissimam Dei circa res tuas prouidentiam, quam per suam omnipotentiam stupendam efficacitate exequitur. Nam ab ipso deo, quo te creauit, semper tui curam gessit, prospiciens de alimento, vestitu, habitatione & suppellectili necessaria: attendens tuam vitam, salutem, oblectationem, honorem, & fortunam: liberauit te ab innumeris periculis, morbis, ignominijs, indigentijs & calamitatibus: & in his omnibus innumera tibi contulit beneficia *occulta*, præter manifesta, quæ tu agnosces. Quæ omnia ut tibi conferret, totam huius mundi machinam disponit, ac dirigit: prouidentiam suam exequens per cælos, per Elementa, ceterasq; spectabiles creaturas; & per ipsos angelos, quibus earum gubernationem commisit. te verò iubet omnes tuas curas in eius prouidentiam projicere: se enim ea omnia in se recipere, ut tu liberius in eius seruitio occuperis. Sed eousq; tua ingratitude peruenit: ut semper in eius offensione te occupaueris. Conuertere itaq; in te ipsum, di-

cens tibi illud Moylis: *c Hæcine reddis Domino, homo stulte & inspiens? nunquid non ipse est Pater tuus, qui possedit, & fecit, & creauit te: cur ergo pro tot beneficijs, tot illi peccata redidisti? Patrem tuum iniuria affecisti: creatorem contempsisti: gestantem te in vlnis suis tanquam nutricem, vestientem tuam nuditatem, famem saturantem, dantem tibi quicquid habes? huic inquam tot reddis iniurias? redeas igitur ad te ipsum sicut filius ille prodigus: & prosterne te humiliter cœlesti tuo Patri: siquidem amica eius & beneuola prouident; ætiam ipsam tuam pœnitentiam complectitur, vt propter eam te liberet à tua miseria.*

*Quarta Consideratio de peccatis, quæ infinitam Dei charitatem & misericordiam offendunt.*

**C**ONSIDERA primùm: DEVM Dominum nostrum ab ipsa sua æternitate, & à quo DEVS est tui memoriã habere, teque diligere: non ob tua merita, neque propter obsequia, quæ illi eras præstiturus; sed ex sua sola bonitate ac misericordia, miserans miseriam, qua in immensam nihili abyssum eras immersus: videns enim sapientia sua innumeros homines in ea abyssis: coniecit in te oculos suos, teque amauit ac dilexit, statuens dare tibi esse cum omnibus naturæ bonis & ornamentis, quæ nunc habes. Et quoniam Dei amor non sistit in verbis, sed progreditur ad opera: suam illam beneuolentiam tempori est per suam omnipotentiam executus; addens semper charitatem in ijs beneficijs, quæ tibi confert. Cum amore enim te condidit, & conseruat; cum amore te sustentat, tecumque concurret, hac ratione te obstringens, ad redamandum, te prius amantem; & cum amore faciendâ ea, quæ ipsius sunt obsequij: quemadmodum ipse cum amore facit opera tibi vtilia & ad illum continuè in tua memoria habendum, vt ipsum colas, ei que obediâs: quemadmodum ipse ab æterno te habuit in sua memoria, vt tibi faueret, ac indulgeret. Tu verò miser, quid fecisti, aut iam facis? obliuisceris a eius, qui nunquam tui obliuiscitur; deles ex tuis manibus eum, qui in suis te descripsit; eum non amas, qui semper te diligit: & potius eum sæpe odio habes. & sicut alter ille populus ingratus, oblitus es Dei creatoris tui, Saluatoris, & potentissimi auxiliatoris. Nam ipse ait: *b et si mulier oblitâ fuerit infantem suum, vt non misereatur filii vteri sui: ego tamen non obliuiscar tui.* tu verò eius obliuisceris, qui te gestat in vlnis suis, *c virgo non obliuiscitur ornamentis suis, nec sponsa fasciam pectoralis suæ: tu vero oblitus es Dei te diligentis, omniaque largientis, quæcunque habes.* O DEVS benignissime, quid iam mihi faciendum, nisi vt amoris lacrymas fundam ob admittâ peccata contra eum, qui me ad eum diligebat: sperans de tua misericordia. quod quemadmodum Magdalena, dices anime meæ: *d remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum;* & cum amore niam eorum petijt.

*Deus bonus & misericors.*

*1. Punctum. Ab æterno dilexit nos Deus.*

*In tempore exequitur.*

*Isai. 4. 9. 15. Peccator obliuiscitur Dei.*

*Isai. 49. 15.*

*c Iere. 2. 3.*

*Amantem redama.*

*d Luc. 7. 47.*

2. Punctum.

e Matt. 5. 45  
Deus peccata odit, peccatorem amat.

f Iere. 31. 3.

g Cant. 8. 7

3. Punctum.  
h Pf. 102. 17Amor Dei  
est & erit  
aeternus.

VLTERIVS perge, infinitam hanc Dei charitatem & misericordiam pendere: quæ in eo adhuc plurimum emicat: quod non destiterit ab amore, & misericordia sua erga te, etiã postquam eum offendisti, factus es eius inimicus, adeoq; ingratus omnibus beneficijs ab eo acceptis. Nam potius e *pater hic celestis, qui solem suum oriri facit super bonos & malos: pluitq; super iustos & iniustos*, eodem modo tecum perrexit, quo antea: largiendo tibi vitam, facultates, honores, & bona reliqua temporalia: vt hac misericordiæ & immensæ charitatis exhibitione te prouocaret ad desistendũ ab eius offensione; & incipiendum diligere eum, qui nõ solum te dilexit, cum non promeritus esses eius amorem, eò quod nihil esses: sed etiam cum ob tua peccata indignus esses, quem ipse diligeret. Quamuis enim tua peccata detestetur, amat tamen bonam naturam, q; in te posuit; optatq; illud suã gratiã reformare: teq; vt ad id te disponas, hortatur, & impellit. idque totum facit æterno quodam amore. Nam à sua æternitate id facere decreuit: *in charitate*, ait, *perpetua dilexi te: ideo atraxi te miserans tui.* ò amator æternæ, qui me, à quo Deus es, diligis: cuius *g charitas* tanta fuit, vt *aque multa* mearum culparum non potuerint accensas eius flammam *extinguere!* optarem te dilexisse, tibiq; in omnibus placuisse à primo instanti, quo sui rationis usum assēcutus; nec vnquam hunc amorem meis peccatis rupisse: sed quia id hæcenus non præstiti, per amorem illum, quo me prosequeris, peto, mihi ignosci & auxilium conferri, ad te semper diligendum, sicut tu me diligis: vt nullæ tribulationum aquæ hunc amorem culpis nouis extinguant.

AD HVC ascendit altius Dei charitas, & h *misericordia* erga te. Nam quæ admodum illa est *ab æterno*: ita, quod in se est, cupit eam esse sine fine, vsque in æternum; eo animo, vt singularia dona ac beneficia tibi conferat, tum in mortali hac vita, tum etiam in æterna. Quare non solum teneris Deum diligere, eiq; ex animo seruire ob amorem, quem hæcenus erga te habuit, & habet; & præterita & præsentia beneficia: sed etiam ob ea, quæ conferre tibi cupit per totam æternitatem. Quid itaq; existimas, ò infelix homo, te facere, cum lethaliter peccas: nisi quod manifesto periculo Deum in æternum odio habendi te exponas: si enim in eo peccato ex hac vita excederes, odium illud tuum esset æternum? & quomodo tua culpa non censetur infinita, quæ tendit contra innumera & infinita beneficia, non solum præterita, & præsentia, sed etiã futura, quæ Deus; quod in se est, tibi offert: ò quam benè collocaretur æternus quidam dolor ad satisfaciendum pro tali peccato! offero tibi, Domine, desiderium quoddam, illud per totam hanc vitam descendendi, etiam si æterna esset; & aliud simul te diligendi; tuamque sanctam legem æternam custodiendi: vt æternus sit amor meus erga te, sicut est tuus erga me.

Consi-



*Consideratio quinta de peccatis quæ Dei Iustitiæ  
& misericordiæ aduersantur.*

**P** R I M U M considera, D E V M D. N. non minus esse Iustum, quam misericordem. ad Iustitiam autem eius spectat, æquè peccatores castigare atque remunerare Iustos. Statim autem atque aliquis peccat, peccatum ipsum ante diuinum eius tribunal clamat, petens Iustitiam contra ipsum peccatorem. Et nonnunquam ex occultis Dei iudicijs exauditur primi peccati mortiferi clamor: ferturque definitiua sententia, qua peccator damnatur ad infernum, quæ sententia statim executioni mandatur, quemadmodum euenit Apostatis Angelis, ob primum peccatum in cælo admissum; & innumeris hominibus, quos in primo delicto mors deprehendit. Interdum autem suspenditur sententia vsque ad secundum peccatum: & tunc promulgatur, & executioni mandatur. alias verò plura peccata expectantur, vt plus temporis pœnitentiæ relinquatur: donec eorum clamor, quemadmodum *Sodomorum, multiplicatus*, ita vrgeat diuinum ipsum tribunal, vt sententia eò seuerior expediatur, quod fuit patientia diuina diuturnior: vt simul omnia, & vno momento luant, quæ longo tempore perpetrarunt. Quod cum ita sit: quos clamores dederint tua peccata ad Iustitiæ diuinæ tribunal, iustam contra te vltionem petentia? quis autem eam continuit, ne ad primum peccatum, aut ad secundum saltem, vel tertium de te vindicta sumeretur? Quis ipsum Indicem flexit, vt diutius te expectaret, & longius tempus darèt pœnitentiæ? Quod cum opera tua non promerentur, signum est diuinam misericordiam se inerpofuisse, ac iustitiam ipsam continuissè: vt sic ad dolorem tuorum peccatorum, vitæque emendationem prouocareris. O Iustissime Iudex fateor, me iuxta diuinæ tuæ Iustitiæ leges promeritum fuisse infernum: sed cum tua misericordia à tanto periculo me hætenus liberauerit: ego meum peccatum lugebo semper; non tam ob pœnam promeritam, quam ob amorem, quo illam auertisti. En constituo me ante iustitiæ tuæ tribunal, cui diuina tua etiam misericordia affideat: vt in hac vita ea ratione me punias, vt gratiæ tuæ restituat. *Hic vte, Domine, hic seca vt in aeternum parcas.*

DEINDE considera, apud idè diuinæ Iustitiæ tribunal ipsa peccata petere vt etiam temporalia supplicia peccatoribus inferantur, ad aliorum exemplum & cautelam: Et huiusmodi petitiones sæpè exaudiri ideoque Dominum D. N. mittere morbos, rerum penuriam, ignominias, rerum pretiosissimarum & charissimarum iacturas, aliæque mille infortunia, quæ oculis tuis quotidie perspicias etenire tuis conciuibus: & cum tua peccata similem etiam vindictam de te sumi petierint, distulit Iustitia diuina manumque retraxit à grauib; & ignominosis pœnis, quas intulit alijs. *qua*

*Deus iustus  
& misericors.*

*1. Punctum*

*Peccata nos  
accusant.*

*Genes. 18.*

*S. August.*

*2. Punctum.*

*Temporales  
pœna peccatis  
debita.*

quas tu non minus fuisti promeritus, quam illi. Nullam enim pœnam aut supplicium sustinet vnus peccator, quod non sit etiã promeritus alter: cùm quodcunq; sit minus ipso inferno, quem est promeritus. Quoties ob tuam gulam aliamve sensualitatem promeritus fuisti sanitatem amittere, aut in morbũ grauẽ incidere? à quo tamen te Deus præseruauit: Quoties in aliquod peccatum incidisti, quod si alijs innotuisset, euasisses infamis, aut bonam opinionem amisisses: **D**euS verò ita rem disposuit, vt maneret occultam: vt sic honori tuo consuleret: cùm tu peccatis tuis honorem illi detrahere studeres? Quis hoc totum effecit, nisi diuina misericordia, quæ misericordiæ tantæ misera, diuinæ Iustitiæ rigorem temperauit? Quod si aliquam tibi misit calamitatem: voluit, vt eò citius peccatum desereres, gemens ob causam, quam tali pœnæ dedisti. Nunc ergò lacrymas funde: non tam ob supplicium, quod es promeritus, quàm ob Deum ad eò bonum offensum. qui cùm iustè potuisset iustitiæ rigore in te animaduertere: sese tamen continuit, & misericordiæ magnitudinem potius ostendit, miserans tui ob tuam imbecillitatem; aut tanquam filium puniens; commutans seueri Iudicis officium in beneuoli Patris animum.

**C**OGITARE etiã licet, ad idem tribunal diuinum millies accessisse *Dæmones* petentes, integrè & plenè ipsorum te manibus tradi; aut potestatem sibi fieri, te grauioribus tentationibus, alijsq; aduersitatibus prosequendi: Et similiter peruenisse aliquos *homines* à te affectos iniuria, petents & orationibus obsecrantes vindictam de te, quam ipsius Iustitiæ committebant: ipsas quoque *creaturas*, rationis & sensus expertes, quibus cum Creatoris iniuria abuteris, veluti clamare ad idem tribunal, petentes *liberari* à tyrannide, qua in tua potestate premuntur. Et quãuis cõtra alios huiusmodi clamores sepè exaudiantur, nõ tamẽ sunt cõtra te exauditi: vt hac ratione monereris audire clamores, quibus diuina misericordia te prouocat & impellit ad clamandum, vt tuorum peccatorum veniam lacrymis ac gemitibus obtineas.

a Osee 29.

3. Punctum  
Virga & corona.  
b Matth 25.  
41.34.

**D**ENIQ;VE cogitabis, Iudicem tuum iustissimum in suæ Iustitiæ tribunali sedentẽ, & in sinistra manu *ferreã virgã* tenentẽ, ad impios, qui in die Iudicij ad eam manum stabunt, puniendos & conterendos: quibus dicit b *discedite à me maledicti in ignem æternum, qui paratus est Diabolo & angelis eius;* in dextera verò habentem *coronam* gloriæ, ad bonos, qui tunc ad latus eius dextrum stabunt, remunerandos, quibus dicit b *venite benedicti Patris mei possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi.*

**C**OGITA deinde, quòd nunc audias benignissimi huius Iudicis verba, qui ferream virgam tibi ostendens, dicat; si vt mea Iustitia exigit, tuaque peccata promeretur, vellem tecum agere; meritò possem hac virga te com-

minue-

minuere, & in infernum precipitare, quod, cum facere nouerim, contere ipsemet cor tuum magna contritione, ego enim *cor contritum & humiliatum non despiciam*; ostendens uero coronam gloriae, tibi dicat: iuxta mea iustitiae rectitudinem, iam ob tua scelera coronam hanc amiseras: quam tamen haecenus ex magna misericordia tua tibi reseruau, cupiens, te ea gaudere, si poenitentiam agas, & vitam emendes.

Quae uerba ubi audieris profundè te supremo huic iudici prosterne: qui benignum aded Patre se tibi praebet; gratiasq; ages maximas ob tot beneficia, dicens cum Dauid. *benedic anima mea Domino, & omnia quae intra me sunt nomini sancto eius: benedic anima mea Domino, & noli obliuisci omnes retributiones eius: qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis, qui sanat omnes infirmitates tuas: qui redemit de interitu uitam tuam, qui coronat te in misericordia & misericordibus.* Quomodo uero non censebitur corona misericordiarum, cuius nec sit initium, nec finis: siquidem ab ipsa aeternitate uoluit te misericordijs replere: quibus etiam per totam aeternitatem te coronare intendit? Quamobrem desleas peccata tua poenitentia uera: ut reddat tibi **DEVS** coronam quam daturum se promissit ihs, qui cinere se operiunt.

*Sexta Consideratio de peccatis nostris, qua sunt contra Christi  
D. N. Redemptionem.*

**C**ONSIDERA imprimis, infinitam Dei Maiestatem, cum innumera hominum peccata & tua ipsius in illis cerneret, decreuisse, ex mera sua misericordia, fieri hominem, ut remedium illis afferret; quo remedio omnes admirandas suas perfectiones manifestaret; quas proinde omnes tu offendis, cum peccas: eadè uero te ad dolendum & poenitendum prouocant.

INFINITAM suam CHARITATEM ostendit PATER, a sic diligens mundum, ut filium suum unigenitum daret: ut omnis qui credit in eum, non pereat; sed habeat uitam aeternam. Tu uero aded fuisti malus, ut nec eum dilexeris, qui aded te dilexit; nec magnificeris donum aded pretiosum ab ipso tibi oblatum: sed illud reieceris: ut expleres quod tuo palato arridebat. Et licet Fide credas, & b confitearis te nosse Deum, quia tamen *factis eum negasti*, indignus factus es uita aeterna.

IMMENSAM suam BONITATEM FILIUS ostendit, cum infinitam suam personam humanae naturae communicans, cum omnibus hominibus consanguinitatem inijt: ut donis à se oblati eos deuinceret: & ipsi tanquam cognati ipsiusmet Dei incarnati ad ipsum accederent. Tu uero ab hac nobilitate degenerasti, teque abieccisti, ut fieres peccati uile mancipium: potius honori tibi ducens, fieri filium Sathanæ, quam filium esse DEI, & Christi fratrem.

MISERICORDIAM suam manifestauit, compassus suorum inimico-

rum

c Psa. 50. 19  
Mors & uita  
in manibus  
tuis.

3.

1 Psa. 102. 1.

Corona mi-  
sericordiae a-  
eternae.

c Isa. 61. 3.

VI.

Deus redemptor.  
1. Punctum

2.

a Ioan. 3. 16.  
Patris charitas.

b Tit. 5. 16.

3.

Filij bonitas.

3.  
Misericor-  
dia.

rum miseriis eorumq; debita in se recipiens: vt exquilita, subiens tormenta, ea ipse exolueret, illi verò liberi manerent. Sed tu ad eò in eum durus fuisti, & crudelis; vt pro alleuiatione tanti oneris, nouis illud culpis auxeris, eum quodammodo cogens, ad nouos dolores tolerandos, si eorum esset capax; & ad noua subeunda tormenta, nisi quæ iam passus est, ad id sufficissent.

4.  
Omnipotencia.

OMNIPOTENTIAM suam patefacit, dum res ad eò distantes, DEVM scilicet & hominem in vna persona coniunxit: vt omnes homines cum ipso per gratiam vnirentur; & tandem etiam vni ionem gloriæ assequerentur. Tu verò procul valdè ab eo te per superbiam separasti; eamque similitudinem, quam ille tibi offerebat, amisisti: vt eam indueres, quam serpens Eue obtulit, si prohibito sibi fructu vesceretur.

5.  
Iustitia.

IUSTITIAM suam in eo ostendit, quòd noluerit <sup>delicta</sup> dicta absque pœna condigna relinqui impunita: ita tamen vt eadem pœna potès esset, ad culpe damna reparanda. Tu verò multiplicas nihilominus delicta, tanta contra diuinam Iustitiam irreuerentia, atque si huiusmodi solutio non præcessisset: dum, quod in te est, id efficis, pro quo non potest reddi æquale, nisi is reddat: qui DEVS sit & homo.

6.  
Virtutes a  
lia.

DENIQUE hic ostendit LIBERALITATEM & FORTITVDINEM, & infinitas suas virtutes: vt exemplum tibi præberet, quod imitaberis; & ea subsidia tibi compararet, quibus ad talia opera perficienda indigeres. Quæ tamen omnia tu peccando contemnis, nihili faciens exempla & auxilia, quæ tibi obtulit; nec labores: quos pro te suscepit. Quamobrem meritò existimabis, tuum peccatum esse maius, quàm fuerit *Demonum*. nam illud non fuit contra DEVM incarnatum; nec contra Iesu Christi redemptionem, qui nõ est pro illis mortuus: Tuum verò summam continet ingratitudinè, vt potè contra beneficium, quod non Angelis, sed solis hominibus fuit concessum. quod ad eò est præstans, vt par nullum habeat. Hæc omnia simul, & eorum singula te ad peccata tua vehementissimo dolore deslenda prouocant, eò quòd contra DEVM ad eò tibi beneuolum, tantumque tuum benefactorem, atque in supremo hoc beneficio apparet, sint facta,

2. Præsum.

CONSIDERA deinde licèt Christus D. N. quocunque actu suo sufficienter exolueret pro nostris peccatis, eò quòd fieret à Deo & homine, à quo illi valor infinitus proueniebat; voluisse tamen eam solutionem ac redemptionem fieri intensissimis doloris, ac tristitiæ actibus; nominatim ob nostra peccata; vt eo exemplo nos doceret, veram contritionem, eorumq; dolorem concipere, propterea nominatim, quòd essent contra infinitam Dei bonitatem, & innumera eius beneficia; ipsa enim ratio dicit, vt de propriis tuis peccatis ita tu doleas, sicut ipse doluit de alienis. Aspice itaque tuum Saluatorem tuis peccatis oneratum, quæ in sua memoria præsentia

habebat.

habebat: quorū adeo vehementi dolore afficiebatur, vt nullus tuenti, nec in hac vita sit vnquam futurus illi par. Vt propterea optime illi conueniat illud Ieremias: *cattendite & videte, si est dolor, sicut dolor meus.*

INGENTIS eius doloris tria fuerunt indicia manifesta. *Primum* apparet ex ijs, quæ referunt Euangelista, cum dicunt, quod *d coeperit contristari, miseris esse, e pauere ac tedere, & esse in agnomia.* Aspiciebat enim hic Dominus super se peccata nostra: ex quibus, eò quòd & horrida essent, totiesq; reperita, *tadio* afficiebatur; *pauere* verò, eò q; adeo essent fera, ac temeraria; *tristabat*, eò quòd voluntati gloriaq; æterni sui patris aduersaretur; in *agnomia* etiã fuit, quã illi afferebat obligatio pro eis satisfaciendi, ne homines dānarentur.

Ex quo *secundum* processit indicium, prodigiosus scilicet ille *sudor*, quo per omnes corporis poros sanguis erupit: vt cor, eius multitudine oppressum, subleuaretur: quo satis ostendebat eius anxietatem, & quàm essent terribilia peccata, quæ eam afferebant.

Hic accedit *tertium* indicium. nam cum in superiori spiritus sui parte summo gaudio lætitiãque fruere, ob clarã Dei visionem: hic nihilominus peccatorum aspectus sufficiens ei fuit, vt profundam adeo tristitiam agoniãque sentiret. vt ex hoc intelligeretur, quanta sit peccati fœditas: vt quæ sufficiat, quantumcumq; gaudium diluere in eo, qui sit alicuius pœnæ capax: etiamsi esset alioqui beatus. Quare hoc Saluatoris tui exemplum pro primario exemplari accipiens, altiùs res easdem considerabis, quas ille: cõtendendo tantum sensum habere, vt te prauæ tuæ vitæ plurimùm *tadeat*; *pauere* verò, timeasque ad eandem redire; summè *tristeris*, quòd in tantam deuenis miseriam; concipias etiam *agoniam* & anxietatem maximam, vt ex tanta miseria libereris: tantam in orando vim adhibens, vt præ anxietate *sudor* erumpat: donec impetres, quòd à Deo petis; etiamsi ad obtinendam sanguinem fundere sit necesse.

TERTIO considera: quamuis ad nostram Redemptionem, *interni* Seruatoris nostri dolores sufficissent, eum tamen voluisse horrendos quoque dolores *externosque* cruciatus addere: magnasque *ignominias* & contemptus sustinere: vt tu exactius cognosceres grauissimam tuarum *culpã* & malitiam, & iniuriam; *pœnarum* verò terribilitatem, quarum propte reas factus es reus: vt sic vtraque fugias, *culpã* præcipuè: summè dolens, quòd illæ causã fuerint, cur tuus Saluator tot cruciatus sustineret. Eò respexit illa ipsius ad filias Ierusalem sententia: *gnoli es flere super me, sed super vos ipsas flete, & super filios vestros.* quasi diceret, etiã meos hocce labores, & cruciatus deflere par sit; multò magis tamen vestra peccata, quæ illorum fuerunt causa, & incomparabiliter sunt peiora, ac digniora, quæ desiccantur: nullũ siquidem peccato & culpa grauius est malum, nec pœna maior inferno: quò de-

Thre. 1.12.

I.

Mat. 26.

Mar. 14. 33.

Luc. 22. 43

Agonia.

2.

Sudor.

3.

Christus esse beatus ob peccata dolere voluit.

Imitatio Christi

3. Functum.

Dolores Christi externi.

Luc. 23. 28

uenietis propter vestram in peccato obstinationem. *quis si in viridi ligno hoc faciunt: in arido quid fiet?* si aliena peccata horrendos ad eò cruciatus innocenti afferunt: quales afferent peccatori? Ex his quos ego patior, cognoscere licet eos, qui vos expectant: nisi de vestris peccatis pœnitentiam egeritis.

1.  
in domo  
Caipha.

Hac itaq; ad eò tremenda Saluatoris sententia permotus, eius labores perpende; tua peccata, quæ illorū fuerunt causa desle: Accede ad domū *Caipha*, & aspice à vili & abiecta turba circumdatū; quæ iniurijs illū afficiebat, & mille modis vexabat, quibus omnibus tu eundem peccatis tuis crucias & torques. Tu illū *conspis*, cū ex ore tuo horrida fœdaque verba profers; tu eius *oculos* velas; immemor quod ipse te videat: & quasi te nō aspiciat, eū tractas; tu *colaphis* eū cædis, cū opera mala facis; tu eius *euellis capillos*, cū tuis scâdalis proximos tuos ab eo retrahis; tu *blasphemias* & iniurias in eū iacis, quâdo tua causa, Dei nomē blasphematur, & iniurijs ab alijs afficitur. Qui ergo vicē eius doluisses, si vidisses hos cruciatus sustinentem: doleas nunc multò ampliùs, ob tuas culpas, quæ eorum fuerunt causa: petasque de eis veniam.

2.  
in pratorio  
Pilati.

Hinc consideratione tua perge ad pratorium *Pilati*, vbi copiosam flendi materiam reperies ob ea, quæ tuus Saluator patitur: quorum tu causa fuisti: Ineptæ enim & peruersæ electiones tuæ *Barrabam* ei proponunt; cupiditates & inobedientiæ tuæ terga eius *flagellis* aperiunt; curiositas in tuis vestibus *purpura* illum ob illusionem induit; ambitiones tuæ *spinis* eum coronant; vanitates tuæ *arundinem* pro sceptro ei porrigunt; tuæ hypocrites tanquā fictum *Regem* eum tractant; & peccatorū tuorum multitudo contra eum clamat: *crucifige*: crucifige cū sit multò æquius, contra te ipsum clamare desle, desle; crucifige, crucifige te ipsum cū sit magis cōsentaneum, vt ipsemet peccator pœnam luat, qui culpam admisit.

3.  
in monte  
Caluarie.

PERGE denique mente & consideratione ad montem *Caluarium*, vbi adhuc maiorem multò deflendi materiam inuenies. Peccatorum enim tuorum pondus grauem illam *crucem* humeris eius imponit; voluptates tui gustus vinum illi cum *felle* & *myrrha* propinant; voluptates sensuum tuorum *nudo* existenti pudorem asserunt; mali tui gressus eius *pedes*, & prauæ tuæ opera *manus* configunt, amor tuus proprius lancea *latus* eius aperit, & quoniam tu gratiam eius destruxisti, perdidit ipse *vitam*: Et tu repetitis cupis *hirsutum crucifigis* tibi ipsi *Filium Dei*, i quem *conculcas*, *sanguinemq;* eius *pollutum ducis*. Cū igitur hæc Seruatoris nostri passio mutis, qui ei interfuerunt, magnam attulerit compunctionem, ita vt *k videntes quæ fiebant, percutientes pectora sua reuerirentur*: *A terra mota fuerit, petra scissa, & monumenta aperta*; æquum omnino est, vt & tu *tremas*, *pau easq;* diuinam iustitiam; tuumque eorū *contritione* frangas, & conscientia sepulchrum per *confessionē* aperias: vt corpora mortuorum, scilicet peccatorum, ex eo prodeant.

h Hebr. 6. 6.  
Cap. 10. 29.

k Lu. 23. 48.  
Mat. 27. 52.

Conside-

*Consideratio septima de peccatis, quæ tendunt contra specialia beneficia, quæ à Christo Seruatore nostro accepimus.*

CONSIDERA primum, particulare illud beneficium, quod à Christo D. N. in *Baptismo* accepisti: quo simul cum caractere & Christianismi signo, gratiam infudit, & Charitatem, Fidem, Spem, reliquasque virtutes ac dona Spiritus Sancti, imò & ipsum Spiritum Sanctum, tanquam animæ tuæ hospitem: Sed contra peccatis tuis quadruplicem huic beneficio iniuriam intulisti. *Prima* est, quæ ab eavita degenerasti, quam talis professio exigit. *habes enim nomē quod viuis, & tamen mortuus es;* cognominaris Christianus & vitam ducis Gentilis. *Deinde* iniuriā intulisti gratiæ & charitati acceptæ: eius pulchritudinem maculans ac deformans venialibus peccatis: lacerans deinde ac destruens pretiosam hæc vestem, nullo habito respectu valoris eius, aut donantis Domini. *Tertio* septem Spiritus S. dona destruxisti, eumque cum magna ignominia è domo tua expulisti; eiusque loco Daemonem ad habitandum admisisti. *Vltimo* characterem ipsius Baptismi, & virtutes Fidei & Spei, quæ tibi super sunt, pudore affecisti: eò quod inclusas & captiuitas eas teneas, ne possint ad bonorum operum exercitationem prodire; sed in eadem cauerna cum peccatis tuis, quæ sunt peiora latronibus & homicidis, sepultæ maneant. Quapropter omnes illæ ante diuinæ Iustitiæ tribunal contra te clamabunt, petentes liberari se ab hac tyrannide: nisi tu per penitentiam id facias. Defleas igitur amare, iniuriam his virtutibus illatam; & Ingratitudinem in ipsum Spiritum S. qui cum donis suis in te habitauit: donec dignetur cum eisdem redire,

CVM hoc beneficio alterum est coniunctum, quod Christus D. N. te fecerit viuum Ecclesiæ suæ membrum, domusque suæ habitorem: donans tibi ordinariam spiritualem portionem ex mensa sua, Sancta scilicet Scriptura, Sanctis Euangelijs, & sanctissimo Altaris Sacramento; certumque pignus, quod post hanc peregrinationem transferet te ad domum & habitationem æternam triumphantis Ecclesiæ, quæ est in cælo Empyreo. Sed quid putas, te fecisse cum peccasti? audi ipsius Dei querelas per suum Prophetam: *b quid est, quod dilectus meus in domo mea fecit scelera multa?* quod infideles extra domum meam manentes scelera admittat, non mirarer: quia sunt cæci, & absque vera fide vitam extra meam Ecclesiam ducunt; carentes auxilijs, quæ in ea habentur. quod verò tu, quem ego adeò dilexi, in quem tot beneficia contuli, audeas in domo mea, in conspectu meo, non vnum peccatum, sed multa; non lenia, sed magna committere: quænam huius erit causa? quid potes, o peccator, ad hæc quæstionem respondere: nisi gratæ tuæ culpam confitendo? Nam cum per fidem sis huius domus inhabitator, vita tamen

VII.

Christus benefactor.

1. Punctum Baptismus.

a Apoc. 3. 1. Quatuor iniuria Peccatoris.

2. Punctum.

b Jer. 11. 15.

Filijs peccata magis affligunt.

c. Luc. 15. 13.

Filius pro-  
digus.

3. Pñctum.

1.  
d. Isai. 49.Deus facilis  
erga pecca-  
tores.2.  
Vocationis  
anima con-  
stantia.3.  
c. Cor. 2. 9.  
Peccatum  
malum ma-  
ximum.

tua remotissimus es ab ea: nam tanquam filius ille prodigus c. profectus est e domo cœlestis Patris in regionem quandam longinquam: tanta est mores tuos inter & illius distantia: ubi esca, quæ tibi datur, est communis cum porcis; & adhuc in tanta paucitate, ut famem tuam non satiet. *revertere itaque in teipsum, quemadmodum filius ille prodigus; magnoque sensu delicta tua desce, procidens ad Patris tui pedes: donec in domum suam te admittat, habitumque pristinum reddat: habeasque portionem filiorum in signum, quod te faciat unum ex illis.*

SED & in hoc ipso advertere licet aliud quoddam singulare beneficium, propensionis sc. ac facilitatis, qua cœlestis tuus Pater, tuam pœnitentiam admittit; lecumque & auxilium, ad eam peragendam præbet. d. nisi enim Dominus reliquisset tibi hoc semen, iam fuisses quasi Sodoma. Verum in hoc ipso perpendes meritò detestandam tuam malitiam, qua ex eadem facilitate ac promptitudine, qua Deus peccata remittit, occasionem & audaciam accipis, ad peccata perpetranda, sæpiusque repetenda. Quoties quæso es confessus: & mox, tanquam canis ad vomitum, in eadem, quæ confessus; aut in alia maiora es relapsus? Videris cum Deo certare, ut tu pecces, & confitearis; ipse verò audiat, ac condonet: & mox peccatum repetis, atque si eius patientiam experiri velis: an ignosceret nō solum septies, sed septuagies septies. Iustum quidem est glorificare Deum, ob eam humanitatem & facilitatem, qua tibi ignoscit: sed æquius est tamen, ut inde occasionem nō accipias eundem iterum offendendi; sed flendi potius, ob offensum eum, qui ad eod facile compatitur, & sustinet servum ad eod impudentem.

QVIBUS autem dices de beneficio *Vocationis*, quo tantam inspirationum & illustrationum cœlestium copiam ad te mittit, quæ te ad virtutum exercitationem prouocent? & licet innumeras earum in corde tuo suffocaueris: nō tamen desistit, easdem frequenter immittere: ut legnitiem tuam excitet, animumque addat ad veræ pœnitentiæ exercitationem. Et fortè, cum hoc ipsum legis, easdem tibi mittit, prouocans ad flendum, & gemendum, ob tuam hactenus resistantiam.

DENIQUE quemadmodum S. Apostolus ait: *nec oculis vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit* honorū magnitudo, & copia, quæ communicat Deus suis electis etiam in hac vita: ita etiā nec oculus potest videre, nec auris audire, nec cor hominis potest comprehendere, quantum malum sit vnum peccatū, & quanta amittas bona, quantisque malis te subijcias, quādo illud admittis. Quamobrè tantus dolor tibi est concipiendus ob illud admissum, ut quoscunque dolores ob reliquas iacturas, & miseras cōceptos excedat; detestando illud ex toto tuo corde, anima, spiriū, & viribus: Nam quemadmodum Deus summè est diligendus: ita peccatum est summo odio habedū.